

УДК 371.13:504:811.111

П. М. ШЕРЕМЕТ

аспірант

Льотна академія Національного авіаційного університету, м. Кропивницький

МЕТОДИКА РЕАЛІЗАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ УМОВ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОГО ІМІДЖУ ВЧИТЕЛІВ ІСТОРІЇ В СИСТЕМІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ

У статті визначено педагогічні умови, які сприяють розвитку професійного іміджу вчителів історії; визначено чинники, які впливають на формування професійного іміджу, а саме: методичне середовище, гнучка система безперервної освіти вчителя, створення інформаційно-навчального простору з доступом усіх вчителів до інформаційних ресурсів та мережі Інтернет, готовність до інноваційної діяльності. Зазначено, що розвиток професійного іміджу вчителя історії відбувається через його складники: професійну компетентність, професійний саморозвиток та педагогічну майстерність. Автором запропоновано методи, які варто використовувати для розвитку професійного іміджу.

Ключові слова: професійний імідж, метод, вчитель історії, педагогічні умови, післядипломна освіта.

Формування професійного іміджу вчителя в сучасній освітній практиці є актуальною темою сьогодення й невід'ємним складником праці успішного вчителя. Створення та подальший розвиток професійного іміджу вчителя – довготривалий і складний процес, результативність якого залежить від умов, специфіки та технологій створення, сформованості Я-концепції особистості, особистісних чинників, що взаємозумовлені й взаємопов'язані між собою.

Проблемі формування професійного іміджу присвячено велику кількість наукових доробок таких авторів, як: М. Варданян, О. Володарська, О. Горovenko, Л. Донська, А. Калюжний, О. Перелигіна, О. Петрова, Г. Почепцов, І. Размолодчикова, Н. Тарасенко, В. Тимошенко, В. Черепанова, Н. Чипиленко, В. Шепель та ін. Педагогічні умови формування професійного іміджу розглядали такі науковці, як: К. Атаманська, Ю. Дзядевич, Л. Журинська, В. Ісаченко, О. Ковальова, А. Калініченко, В. Купцова, С. Маскалянова, Ю. Матюшина, О. Радецький, Н. Сопнева, М. Сперанська-Скарга, Г. Череднякова та ін., але на сьогодні визначення та обґрунтування практичних методів реалізації педагогічних умов формування професійного іміджу саме вчителя історії є невирішеними, а тому актуальними.

Мета статті полягає в обґрунтуванні практичних методів реалізації педагогічних умов формування професійного іміджу вчителів історії в післядипломній освіті.

Для практичної реалізації формування професійного іміджу вчителів історії запропоновано такі педагогічні умови: 1) підвищення рівня професійної компетентності вчителів історії, створення активного професійного

інформаційно-навчального середовища; 2) формування мотивації вчителів історії до саморозвитку, самовдосконалення та інноваційної діяльності; 3) включення до системи післядипломної освіти заходів, спрямованих на формування позитивного Я-образу вчителів історії з метою проектування ефективного професійного іміджу; оволодіння навичками самоіміджування в процесі підвищення кваліфікації вчителів.

Проілюструємо реалізацію визначених педагогічних умов на прикладі Кіровоградського обласного навчально-виховного комплексу (гімназія-інтернат – школа мистецтв), що у м. Кропивницький та у м. Олександрія, згідно з Програмою розвитку гімназії щодо навчання вчителів у системі методичної роботи на 2016–2017 рр. У 2016–2017 н. р. в межах нашого дослідження педагогічний колектив навчально-виховного комплексу працював над методичною проблемою “Організаційно-методичне забезпечення для розвитку професійного іміджу вчителів як один з пріоритетних напрямків освітньої діяльності гімназії”. Центральним вектором підготовки вчителів історії до розвитку професійного іміджу було зближення їхнього професійного й особистісного досвіду.

В основу організаційно-методичного забезпечення роботи з учителями покладено принципи добровільної участі, системності та послідовності, а також особистісно-духовного й інтелектуального взаємного збагачення колег-однодумців [1].

Першу педагогічну умову – підвищення рівня професійної компетентності вчителів історії, створення активного професійного інформаційно-навчального середовища – реалізовано під час таких навчально-методичних заходів для вчителів історії згідно з планом роботи КЗ “КОІППО ім. Василя Сухомлинського”: семінар для вчителів історії “Сучасний урок історії: компетентнісний аспект” (21.09.2016; 21.11.2017); обласна інтернет-конференція “Технологія фахової майстерності: сучасний інструментарій вчителя” (17–21.10.2016); семінар для учителів історії “Актуальні аспекти підвищення рівня педагогічної майстерності вчителя у підготовці учнів до ЗНО з історії України” (10–11.01.2017, 27–28.02.2017, 21–22.03.2017); семінар “Розвиток соціальної і громадянської компетентностей дітей та молоді як компонент сучасного виховного простору” (07.08–18.08.2017); дистанційний курс для вчителів історії (апробація) “Основи історії та практики впровадження економічної теорії лістіанства” (2017 р.).

Так, у процесі впровадження нових методів навчання проведено обласну інтернет-конференцію “Технологія фахової майстерності: сучасний інструментарій вчителя” та майстер-клас для вчителів на тему “Створення ситуації успіху в навчально-виховному процесі ЗНЗ” (17–21.10.2016) з мультимедійною підтримкою. Метою цих заходів був розвиток педагогічної майстерності вчителя; підвищення професійної компетентності педагога й результативності освіти, навчання, виховання, розвитку учнів.

Майстер-клас тривав 2 години; його провели вчитель історії разом з учителем іноземної мови, які самі його підготували. Під час майстер-класу

було запропоновано такі психологічні вправи: “Настрій на творчість”, “Золота рибка”, “Квітка моєї душі”, “Чарівна скринька”; гра “Продовж речення”, гра “Комплімент” та вправа на рефлексію “Який у нас настрій”.

Наприклад, у процесі виконання вправи “Золота рибка” (2 хвилини) ведучі запропонували кожному учасникові написати свої бажання – очікування від заняття на стикері (не більше ніж три). Можливі варіанти очікувань: отримати нову й корисну інформацію з проблеми; обмінятися досвідом роботи; перебувати в дружній атмосфері.

Під час гри “Продовж речення” вчителі мусили відповісти на запитання, які були розміщені на екрані: 1) “Я сказала б про себе, що я...” (Качаненко Юлія Олександрівна – комунікативна, організована, весела); 2) “Ціную в людині такі риси характеру...”; 3) “Мені подобається, якщо учні...”; 4) “Я прагну...”.

Розглянемо методи організації обговорень та дискусій, наприклад, метод “Інтерактивна дискусія”, яка насправді є послідовним поєднанням кількох відомих методів для всебічного розгляду проблеми та залучення до її обговорення всіх учасників, відповідно до їх рівня підготовки, здібностей, характеру тощо. Ми обрали тему, яка підходить більш за все до історичних подій та спонукає вчителів до дискусії, а саме: “В країнах з низькою економікою немає коштів на збереження історико-культурної спадщини, тому її зберігати не потрібно”. Дискусія складалася з послідовних етапів [2].

Етап 1 (“Робота в парах”). Ми об’єднали учасників у пари й дали такі завдання:

- обговорити проблему в парах 2–3 хвилини;
- працюючи разом, записати 2 аргументи на підтримку цього твердження й 2 аргументи проти нього (це допомагає подумати про проблему з різних позицій).

Етап 2 (“Займи позицію”). Для цього треба було закріпити в різних кутах кімнати таблички “Згодний”, “Не згодний”, “Не можу визначитися”. Учасників просили зайняти власну позицію відповідно до своєї думки. Таким чином може утворитися 2–3 групи.

На цьому етапі було поставлено такі завдання:

- обговорити свою позицію в групі однодумців;
- за 3–4 хвилини створити список з 3 аргументів на підтримку вашої думки;
- обрати спікера й навести аргументи перед учасниками;
- прослухати презентації всіх груп;
- ви можете ставити запитання (по 1 для кожної групи);
- обговорити, чиї аргументи були найбільш переконливими;
- хто хоче змінити позицію і перейти до іншої групи? Чому?

Етап 3 (“Рольова гра”). Ми переформували учасників у 4 групи та приготували 4 паперові жеребки із чотирма ролями, написаними на них. Наприклад, для обраної теми ролі можуть бути такі:

- 1) науковці, діячі культури;

- 2) пересічні громадяни;
- 3) представники ЮНЕСКО;
- 4) представники уряду (Міністерства культури).

Представник від кожної групи витягнув жереб з вибраною роллю. Можна давати підказки, натяки, описи того, якою можуть бути ці ролі. Ролі можуть бути як позитивні, так і негативні в межах однієї групи. На завдання відведено 5–10 хвилин, після чого представник мав підготувати коротку презентацію обраної ролі.

Для реалізації діяльнісно-рефлексивного критерію ми використовували низку вправ для рефлексії. Наприклад, вдалою була вправа “Сінквейн” у вигляді п’ятирядкового віршу з японської поезії. Ми використовували цю вправу наприкінці семінарів, тренінгів, занять з метою налагодження зворотного зв’язку з аудиторією.

Крім того, з метою забезпечення вчителів інформаційно-методичним інструментарієм для розширення їхніх знань про особливості розвитку професійного іміджу ми разом з творчою групою вчителів створили термінологічний міні-словник понять, пов’язаних зі створенням іміджу професіонала, на основі наукових статей, тез доповідей, монографій, підручників, методичних рекомендацій, дисертацій та авторефератів дисертацій, у яких приділено увагу науковій думці корифеїв української педагогіки, історії, права, психології, а також інших першоджерел з порушеної проблеми. Це сприяло дистанційній роботі та мережевій взаємодії вчителів у міжтестатційний період.

Другу педагогічну умову – формування мотивації вчителів історії до саморозвитку, самовдосконалення та інноваційної діяльності – реалізовано в низці заходів: вебінарі “Шлях до успіху. Розвиток критичного мислення як актуальна проблема сучасної школи” (15.03.2016); обласному семінарі-тренінгу для учителів предметів духовно-морального спрямування “Особистісно орієнтований підхід до вивчення предметів духовно-морального спрямування” (06–07.10.2016); семінарі “Організація проектної діяльності як основа формування активної громадянської позиції та патріотичних почуттів учнів” (13–24.03.2017); системі вебінарів “Проектування навчального процесу і навчального середовища” (друга середа кожного місяця); дистанційному курсі “Готовність педагога до інноваційної діяльності як умова формування професіоналізму” (2017 р.); дистанційному курсі “Сучасні підходи до професійного самовдосконалення педагога” (2017 р.).

Цікавим та інформативним було застосування відео для відпрацювання комунікативних навичок на заняттях. Ми обрали декілька цікавих відео на тему створення професійного іміджу, серед яких були ті, на яких продемонстровано неправильні стратегії поведінки людей під час виступу, й обговорювали помилки та можливі варіанти їх виправлення. Відео має бути нетривалим (не більше ніж 3–4 хвилини), щоб учителі не втомилися, інтригуючим та за темою. Адже для розвитку професійного іміджу дуже важливо володіти аудиторією та “зацепити” правильними фразами. Так,

прикладами цікавих відео, які ми пропонували для перегляду, були “Професійні навички та навички міжособистісного спілкування”, “Презентація: скільки помилок ви зможете знайти?”, “Презентація: хороші та погані приклади”, “Глечик життя”, “Успіх у 60 хвилинах”, “Тайм-менеджмент: як планувати свій час”, “Три способи знизити стрес на роботі”, “Три підказки для розв’язання проблем” тощо.

Ефективним методом формування професійного іміджу вчителя історії стали “мотиватори” – короткі вирази знаменитих діячів про успіх, які сприяють самоствердженню, підвищують мотивацію, налаштовують на позитив та приносять радісний настрій. На кожному методичному семінарі ми пропонували слухачам заставку на проекторі з мотиватором фразою з яскравою ілюстрацією, на якій написаний вислів. Наприклад, “Вчіться, поки інші сплять, працюйте, поки інші відпочивають, будьте готові, поки інші розслабляються, і мрійте, поки інші плачуться” (В. Д. Уорд), “Успіх – це здатність крокувати від однієї невдачі до іншої, не втрачаючи ентузіазму” (Вінстон Черчилль), “Успіх – це ще не крапка, невдача – це ще не кінець: єдине, що має значення, – це мужність продовжувати боротьбу” (Вінстон Черчилль), “А на початку шляху мало хто в нас вірив, чи не правда?” (Квентін Тарантіно), “Прагни не до того, щоб добитися успіху, а до того, щоб твоє життя мало сенс” (Альберт Ейнштейн), “Талант – це здатність вірити в успіх. Повна маячня, коли говорять, що я раптом відкрив у собі талант. Я просто працював” (Джон Леннон). Адже віра в себе – це запорука успіху. Той, хто вірить у себе, змінюється сам та перетворює світ на краще. Для вчителя історії впевненість у собі – важлива якість, оскільки учні – молоді люди, які відразу відчувають, що в педагога ззовні та всередині, “читають” його з перших днів. Тому для того, щоб впливати на свою аудиторію, учитель історії має сам вірити в те, що він декларує, а не бути виконавцем замовлення держави та кон’юнктурником. Мотиватори сприяють розвитку професійного іміджу вчителя.

Цікавим методом розвитку міжпредметних зв’язків у діяльності вчителя історії було впровадження бінарних уроків. Так, у гімназії ми провели бінарний урок історії та англійської мови у 9-му класі на тему: “Велика Британія – народження традицій”. Мета уроку: проаналізувати економічний та політичний розвиток Великої Британії в середині XIX ст.; звернути увагу на чинники, що сприяли перетворенню Англії на “майстерню світу”; прослідкувати процес формування англійського способу життя на основі ознайомлення з рядом традицій та звичаїв; удосконалювати навички роботи в групі; вчитися досліджувати, самостійно опрацьовувати додатковий матеріал; розвивати вміння читати, виділяти з тексту основне, добирати потрібну інформацію та презентувати її англійською мовою. Це було цікаво й інформативно, динамічно та креативно.

Також проведено бінарний урок з історії України та української літератури у 7-му класі на тему: “Виникнення та становлення Русі – України”, на якому узагальнено й систематизовано знання учнів про виникнення та

розвиток Русі – України. Мета уроку: формувати навички самостійної роботи та розвивати критичне мислення, виробити вміння працювати в групі, розвивати усне зв'язне мовлення; прищеплювати учням любов до духовної краси наших предків на прикладі любові руських князів до своєї землі; виховувати шанобливе ставлення до нашого історичного минулого, до народу, до заповітів наших предків; формувати толерантне ставлення до думок інших. Було дібрано уривки поезії з української літератури, пов'язані із цією темою, а також портрети перших руських князів, Нестора Літописця, Олександра Олеся, картки із завданнями для гри, відеокліп на пісню “Київська Русь”. На уроці застосовували метод гри з елементами групової роботи.

Ще одним уроком-гібридом став бінарний урок з історії України та інформатики на тему: “Україна в боротьбі за збереження державної незалежності 1918–1920 рр.” – з додаванням анімаційних ефектів до об'єктів слайда, які відображали тему уроку. Мета уроку з історії України та інформатики: поглибити й систематизувати знання учнів із цієї теми, акцентуючи увагу учнів на зв'язку історії та сучасності; виховувати повагу до традицій боротьби за державну незалежність; сприяти становленню громадянської свідомості учнів; сприяти формуванню в учнів навичок роботи з навчальним комп'ютерним комплексом, його програмним забезпеченням; розвивати вміння учнів аналізувати й систематизувати навчальний матеріал, логічно мислити, робити висновки та узагальнення; виробляти практику участі в колективній, спільній роботі; навчити використання інформаційних технологій у практичній діяльності, закріпити вміння й навички роботи з програмою Microsoft PowerPoint з використанням анімаційних ефектів.

Третю педагогічну умову – включення до системи післядипломної освіти заходів, спрямованих на формування позитивного Я-образу вчителів історії, з метою проектування ефективного професійного іміджу; оволодіння навичками самоіміджування у процесі підвищення кваліфікації вчителів – реалізовано через такі заходи: семінар-практикум “Особливості організації та проведення дистанційного навчального процесу” (12.10.2016); науково-практичний семінар “Толерантність у багато-культурному суспільстві в умовах світової політичної кризи” (за участю І. Я. Щупака, автора підручників із всесвітньої історії, кандидата історичних наук) (04.04.2017); семінар “Інформаційно-комунікаційні технології на уроках історії, правознавства, інших суспільствознавчих дисциплін” (12.06–23.06.2017); семінар “Формування патріотичних почуттів особистості в умовах гурткової роботи” (07.08–18.08.2017 р.); дистанційний курс “Як не спійматися на гачок, або критичне оцінювання ресурсів Інтернету” (2017 р.); дистанційний курс “Національно-патріотичне виховання в умовах сучасного освітнього простору” (2017 р.).

Для роздумів та дискусій учителів запропоновано авторську методику рефлексивно-рольового тренінгу “Імідж відомої персоналії” [4]. При підготовці до нього слухачі курсів підвищення кваліфікації обирали образ діяча вітчизняної чи зарубіжної історії, юриспруденції, педагогіки або пси-

хології та обговорювали його професійний імідж (з використанням медіа-презентації), вивчаючи біографічні й професійні аспекти його діяльності (творчості), а також вплив іміджу на розвиток професійної діяльності. За сценарієм тренінгу передбачено виступ кожного вчителя, постановку питань та творче обговорення цих питань у широкому історичному контексті.

Наступним дієвим методом залучення вчителів до створення та розвитку професійного іміджу був розвиток умінь переконувати, аргументувати свою думку та налагоджувати дружні стосунки. Адже для вчителя історії дуже важливо налаштувати учнів на свою хвилю; крім того, схилення іншого на свій бік – це не лише найефективніший спосіб управління людьми, а й важлива умова створення професійного іміджу та досягнення успіху в педагогічній діяльності. Так, на методичному семінарі з теми “Самопрезентація вчителя: шлях до успіху” ми взяли за основу відому книгу-трилогію Д. Карнегі “Як завоювати друзів та впливати на людей”, а також цитату із цієї книги для подальшого аналізу: “Якщо хочеш зібрати мед, не перекидай вулик” (це стосувалося основних методів спілкування з людьми). Заняття проведено в чудовій атмосфері, ми залучили всіх учителів до дискусії. Було обговорено шість правил, дотримання яких надає змогу сподобатися людям, стати їх другом, серед них такі: простий спосіб справити позитивне враження, стати цікавим співрозмовником, зацікавити людей тощо. Також у процесі заняття було обговорено дванадцять правил, як “перетягнути” людей на свій бік та досягти кооперації. Найцікавіше те, що книга містить приклади із життя реальних людей, що мотивує та надихає, адже ти стаєш близьким до досягнення мети, відчуваєш себе одним з них, отже, у тебе також вийде. Обговорення здійснювали в міні-групах по 4–6 слухачів. Теоретичні знання підкріплювали практичними напрацюваннями, наприклад, брали ситуацію з книги, у якій людина опинилася в скрутному становищі (підприємство-банкрут, безробіття, відмова в підвищенні на роботі, професійний конфлікт тощо), а потім обговорювали можливі варіанти виходу із такої ситуації. Після цього читали, яку стратегію поведінки пропонує автор, порівнювали та розбирали кращий варіант. Метод чудово спрацював у ракурсі реалізації дипломатії в міжособистісних стосунках у школі.

Одним з ефективних запропонованих методів можна вважати семінар на тему: “Як створити індивідуальний професійний бренд вчителя”, – який спрямований на демонстрацію сучасних методів створення власного педагогічного бренду. “Родзинка” семінару – проведення у формі вебінару в онлайн-режимі із залученням 241 вчителя, що забезпечило інтерактивність та мережеву взаємодію учасників. Домашнім завданням стало створення професійного бренду та презентація на курсах підвищення кваліфікації. Цей метод є дуже важливим для створення професійного іміджу, адже кожен учитель хоче чимось відрізнятись від інших, проте не завжди знає, як це зробити, через брак професійних знань. Саме цю лакуну було частково заповнено під час цікавого вебінару.

Говорячи про відео, не можна не згадати про правильне володіння своїм тілом під час проведення уроку – мистецтво кінетичної культури. Ми добирали відео з відомими вітчизняними та зарубіжними діячами, які навчають, як правильно позиціонувати себе перед учнями, колегами, батьками. Темі презентацій вчителі добирали довільно з урахуванням специфіки предмета: історії, правознавства, географії тощо. Пріоритет було надано вчителям історії, проте всі мали можливість висловитися, тайм-менеджмент було лімітовано – 10 хвилин на виступ з обговоренням. “Родзинкою” цього методу став запис усіх виступів та викладення відео в мережі Інтернет, де всі вчителі, зокрема ті, яких не було на семінарі, могли ознайомитися з ними та проаналізувати помилки.

Важливим у ракурсі запропонованих методів формування професійного іміджу вчителя історії є ораторське мистецтво. Зазначимо, що опорним закладом для розробки науково-методичної проблеми “Комунікативність як пріоритетний напрям у системі діяльності вчителя” обрано Кіровоградський обласний навчально-виховний комплекс (гімназія-інтернат-школа мистецтв), який якраз і досліджує цю проблему.

Звичайно, для формування професійного іміджу вчителів історії необхідно володіти технологічними навичками на уроці. З цією метою ми використовували платформу Moodle для навчання вчителів у дистанційному курсі “Як не спійматися на гачок, або Критичне оцінювання ресурсів Інтернету” (2017 р.). Усі матеріали, передбачені для навчання, закачано на сервер платформи, щоб усі вчителі мали доступ до них. Широко використовували інтернет-форуми та скайп-наради для обговорення. Ми намагалися стимулювати мережеву взаємодію вчителів та залучати їх до обговорення в Інтернеті.

Підвищення рівня інформаційної грамотності вчителів історії відбувалось також на курсах підвищення кваліфікації, на методичних семінарах тощо. Наприклад, проведено семінар “Інформаційно-комунікаційні технології на уроках історії, правознавства, інших суспільствознавчих дисциплін” (12.06–23.06.2017). Це давало вчителям можливість набуття нових знань та вмінь, необхідних для роботи з інформацією.

Висновки. Отже, запропоновані методи розвитку професійного іміджу були впроваджені в процесі запланованих семінарів для вчителів історії. Вони показали дієвість та сприяли певним змінам у формуванні професійного іміджу вчителів історії.

Список використаної літератури

1. Атаманська К. І. Педагогічні умови формування професійного іміджу майбутнього соціального педагога. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2014. № 4 (38). С. 196–202.

2. Гайдук Н. А. Педагогічні умови та шляхи формування професійного іміджу майбутнього вчителя фізичної культури. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету ім. Т. Г. Шевченка*. URL: <http://book.net/index.php?p=achapter&bid=15902&chapter=1>.

3. Горовенко О. А. Формування особистісно-професійного іміджу вчителя загальноосвітнього навчального закладу засобами самопрезентації : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Переяслав-Хмельницький, 2013. 271 с.

4. Радецький О. А. Педагогічні умови формування професійного іміджу майбутнього вчителя музики. *Актуальні питання мистецької педагогіки*. 2015. Вип. 4. С. 89–94.

Стаття надійшла до редакції 07.09.2017.

Шеремет П. Н. Методика реализации педагогических условий развития профессионального имиджа учителей истории в системе последиplomного образования

В статье определены педагогические условия, способствующие развитию профессионального имиджа учителей истории; определены факторы, влияющие на формирование профессионального имиджа, а именно: методическая среда, гибкая система непрерывного образования, создание информационно-учебного пространства и доступ к информационным ресурсам Интернет, готовность к инновационной деятельности. Отмечено, что развитие профессионального имиджа учителя истории происходит через его составляющие: профессиональную компетентность, профессиональное саморазвитие и педагогическое мастерство. Предложены методы, которые следует использовать для развития профессионального имиджа.

Ключевые слова: профессиональный имидж, метод, учитель истории, педагогические условия, последиplomное образование.

Sheremet P. Methods of Realization of Pedagogical Conditions of Professional Image Development of History Teachers in the System of Postgraduate Education

The article defines pedagogical conditions that promote the professional image of teachers of history. In the article it was considered pedagogical terms that are necessary for forming of professional image of history teachers in postgraduate education; it was analyzed the latest research in the field of image study concerning forming of professional image. The essence of the concept "pedagogical terms" is analyzed and revealed. The pedagogical terms of formation of a professional image of history teachers in the process of training, are identified: increase of level of general and professional culture of history teachers by creation of active professional environment; forming of motivation of history teachers to self-education, self-development, self-perfection; implementation of measures for forming of positive I-image of history teachers with the aim of creating of effective professional image in school methodical work; mastering of skills of creating a self-image; introduction of the structural-and-functional model, which provides the stage-by-stage forming of professional image of history teachers, that predetermines application of the most effective methods, forms, facilities of studying in the system of school methodical work. The characteristics, which describe the significance of each of the selected pedagogical terms of formation of the professional image of the history teacher are described. It was focused on the necessity of making changes in postgraduate education with the aim of realization of the defined pedagogical terms. The factors influencing the form of the professional image are defined, namely: methodical environment, flexible system of continuous teachers' education, creation of informational and educational space with access to information resources of the Internet, readiness for innovation activity. It is noted that the development of the professional image of the history teacher takes place along with its components: professional competence, professional self-development and pedagogical skills. The author proposes practical methods that should be used to develop a professional image.

Key words: professional image, method, teacher of history, pedagogical conditions, postgraduate education.